

Toila Gümnaasium

ÕPILASUURIMUS JA PRAKTILINE TÖÖ
GÜMNAASIUMIS

Juhend

Toila 2012

1. ÕPILASUURIMUS JA PRAKTIINE TÖÖ GÜMNAASIUMIS

1.1. Õpilasuurimus ja praktiline töö

Õpilasuurimus on õpilase või õpilaste poolt õppekava raames ette valmistatud kirjalik töö. Õpilasuurimus põhjendab probleemivalikut, annab ülevaate uurimuse taustast, püstitab uurimisküsimused, põhjendab meetodi valikut, kajastab andmeid ja tõendusmaterjali kogumist, kirjeldab tulemusi ning esitab tulemuste analüüsi, järeldused ja kokkuvõtte, kasutatud allikate loetelu ning resümee eesti ja võõrkeeles. Õpilasuurimus on algupärane, objektiivne ja süsteemne ning uurimuse tulemused on tõendatavad, mõtestatud ja selgitatud. Õpilasuurimus kajastab õpilase uurimistulemusi ja seisukohti ning ei piirdu üksnes refereerimisega.

Praktiline töö on õpilase või õpilaste poolt õppekava raames loodud teos, õpilasfirma, tehnoloogiline lahendus, õppematerjal või projekt ja selle kirjalik kokkuvõte. Kirjalik kokkuvõte avab praktilise töö tausta, lähtealused ja eesmärgid ning kirjeldab kontseptuaalset lahendust, töö aktuaalsust, tööprotsessi ja töö tulemust..

1.2 Töö koostamise eesmärgid

Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamisel ja hindamisel on eesmärgiks õpilase loova eneseväljenduse, koostöö ja iseseisvalt töötamise oskuse arendamine ning järgmiste oskuste omandamine:

- 1) uuritava probleemi või loodava praktilise töö kohta taustinformatsiooni ja andmete kogumise ja analüüsimise oskus;
- 2) teoreetiliste teadmiste praktilise rakendamise oskus;
- 3) töö eesmärgi ja probleemile vastavate uurimisküsimuste sõnastamise ning sobiva meetodi ja analüüsivahendite valimise ja rakendamise oskus;
- 4) tegevuse ajalise kavandamise ja kavandatu järgimise oskus;
- 5) teadusteksti koostamise (eelkõige õpilasuurimuse puhul) oskus;
- 6) oma tegevuse ja töö analüüsimise oskus;
- 7) töö korrektse vormistamise oskus;
- 8) kokkuvõtte ja resümee koostamise oskus;
- 9) töö kaitsmise oskus.

1.3. Teema valik

Õpilasel tuleb töö teema valikul arvestada:

- teema aktuaalsust ja originaalsust
- teema konkreetsust ja piiritletust
- teemakohase erialakirjanduse olemasolu
- meetodite mitmekesisust andmete kogumisel
- oma huve ja võimeid

Direktor kinnitab õpilasuuringute ja praktiliste tööde teemad nimeliselt koos juhendaja(te)ga vastavalt koolis väljatöötatud vormile hiljemalt 30.september (11.kl).

1.4. Töö maht

Uurimistöö pikkus lisadeta on 12-16 lehekülge A4 formaadis.

Uurimistöö osade järjestus on : Tiitelleht, resüme, sisukord, sissejuhatus, sisu peatükkidena, kokkuvõte, kasutatud allikad, lisad.

Praktiline töö koosneb kahest osast :

1) Artiklipõhine kirjalik töö (sisuline osa 5-7 lk A4 formaadis).

Kirjaliku töö koostamisel on olulised järgmised komponendid:

1. kirjalik teoreetiline osa;
2. kasutatud kirjandus;
3. töö protsessi kokkuvõte.

2) Praktiline töö ja selle esitus.

Praktiline töö peab vastama juhendaja(te) poolt tööle esitatud nõuetele.

Praktilise töö teostamisel ja hindamisel on olulised järgmised komponendid :

1. interpreteerimisoskus;
2. vaatlusoskus;
3. manipulatiivsed oskused;
4. positiivne suhtumine praktilisse töösse;
5. planeerimisoskus.

Tööde kirjalike osade koostamisel tuleb lähtuda Toila Gümnaasiumi kirjalike tööde vormistamise juhendist.

1.5 . Tööga seotud osapooled

Õpilane valib koolist juhendaja vastavalt ainespetsiifikale. Kaasjuhendaja võib olla väljastpoolt kooli.

Juhendaja:

- 1) aitab formuleerida töö struktuuri ja eesmärgi
- 2) suunab töö ajakava koostamisel
- 3) annab suuna teemakohase kirjanduse ja algallikate otsimiseks
- 4) konsulteerib õpilast töö käigus
- 5) korraldab vajadusel suhtlemist õpilase ja kaasjuhendaja vahel
- 6) kontrollib töö valmimist osade kaupa
- 7) suunab töö sisulist ja kirjalikku vormistamist
- 8) hindab õpilase töö protsessi.
- 9) esitab töö kohta oma kirjaliku arvamuse koolieksamikomisjonile kaitsmise päevaks

Õpilane:

- 1) otsib teemakohase kirjanduse ja allikad
- 2) töötab välja töö metoodika
- 3) analüüsib materjali sisuliselt

- 4) annab töö käigus perioodiliselt aru juhendajale
- 5) vastutab töös esitatud andmete õigsuse eest
- 6) juhendab oma töö koostamisel ja vormistamisel TG kirjalike tööde vormistamise juhendile(link)
- 7) esitab nõuetekohaselt vormistatud töö elektrooniliselt nii juhendajale kui ka retsensendile ning paber kandjal eksamikomisjonile *Akadeemilises kalendris* ettenähtud päevaks;
- 8) kaitseb töö komisjoni ees.

Retsensent:

- 1) hindab õpilase töö vastavust teemale ja eesmärkidele, vormistamisnõudeid
- 2) esitab töö kohta kirjaliku retsensiooni koolieksami sooritajale ja koolieksamikomisjonile *Akadeemilises kalendris* ettenähtud päevaks.

1.6. Töö koostamise etapid

Töö koostamise etapid:

- 1) valib teema ja lepib kokku juhendajaga
- 2) koostab ajakava
- 3) tutvub kirjandusega, kogub ja töötleb tööks vajalikke andmeid
- 4) kirjaliku osa kirjutamine, praktilisel töö teostab praktilist tööd -SÕNASTUS!!!
- 5) teksti viimistlemine ja töö lõplik vormistamine
- 6) esitab töö elektrooniliselt hindamiskomisjoni esimehele ja retsensendile (praktilise töö puhul vaid töö kirjalik osa/lõpparuanne, eksamikomisjoni liikmed ja retsensent saavad vajadusel näha ka praktiliselt valminud tööd)
- 7) tutvub retsensiooniga, valmistub kaitsekõneks
- 8) kaitseb töö õpilaskonverentsil

1.7. Kirjanduse valik ja läbitöötamine

Töö koostamiseks vajaliku kirjanduse leidmine, läbitöötamine ja analüüsimine on õpilase iseseisvaks ülesandeks. Vastava oskuse arendamine on kõigi uurimistööde üks peamisi eesmärke. Töötades kirjandusega, on soovitatav silmas pidada järgmist.

Esialgusel tutvumisel kirjandusega tuleb pöörata tähelepanu antud temaatikaga seonduvatele märksõnadele ja mõistetele. Siinjuures saab selgeks, millistele allikatele tuleb edaspidi töö koostamisel rohkem tähelepanu pöörata. Uurimiseks valitav kirjandus peab olema võimalikult mitmekesine, haarates erinevaid autoreid ning erineva teadusliku tasemega kirjutisi. Töö aluseks võetakse vähemalt kolme autori kirjutisi. Otstarbekas on jälgida ka raamatute lõpus leiduvat märksõnade ning kirjanduse loetelu, et hõlbustada teabe saamist otsitava probleemi kohta.

Kirjanduse põhjalikumal läbitöötamisel ja analüüsimisel on soovitatav teha lühikokkuvõtteid, mis sisaldavad uuritava probleemi kohta huvitavaid mõtteavaldusi, tsitaate, definitsioone, probleemiarendusi vms. Kindlasti tuleb neile lisada autori nimi, teose pealkiri ning kõik teised bibliograafilises kirjes nõutavad andmed. See lihtsustab hiljem kirjanduse loetelu koostamist ja viitamist. Kui töös kasutatakse ainult kirjandust, siis

refereeritakse vaid teiste autorite seisukohti. Sel juhul on tegemist referaadi, mitte uurimistööga. Uurimistöö eeldab ka autoripoolseid seisukohti.

1.8. Uurimistööde ja praktiliste tööde kaitsmine

Töö kaitsmine seisneb õpilase lühiettekandes ja küsimustele vastamises. Kaitsekõne peab olema arusaadav ja tooma välja põhilise. Selles arvestatakse retsensendi märkusi ja vastatakse kuulajate küsimustele. Tähtis on nii esinemisoskus kui ka kompetentsus küsimustele vastamisel. Soovitav on kasutada näitlikku abimaterjali (stendiettekanne, multimeedia, audiovisuaalne..).

Kaitsekõne koosneb järgmistest osadest:

- 1) pöördumine komisjoni ka teiste koosolijate poole (lugupeetud, austatud...)
- 2) töö teema ja vorm, selle valimise põhjus
- 3) töö eesmärk, töö valmimise käik, ette tulnud raskused
- 4) tähtsamad tulemused, järeldused küsimustele vastamine.

1.9. Hindamine

Hindamisel arvestatakse töö sisu, vastavust teemale ja vormistamisnõuetele, tööprotsessi ning esinemist kaitsmisel. Tööd hindab eksamikomisjon arvestades retsensendi ja juhendaja hinnanguid.

Juhul kui töö on hinnatud hindega “mitterahuldav” või “nõrk”, täiendab õpilane tööd ja esitab selle järelkaitsmisele hiljemalt 20.dets (12.kl).